

Prazničnim zvokom šentjernejških godbenikov je pazljivo prisluhnila množica delovnih tovarišev, njihovih svojcev in gostov.

Tudi tokrat – množično in tovariško

Lepo je, ko se prijatelji in sodelavci zberejo v tako velikem številu kot smo se letos ob dnevu vstaje slovenskega naroda, ob dnevu, ki smo si ga izbrali za srečanje delavcev IMV. Ob prazniku, ki je bil hkrati posvečen tudi 40-letnici OF, smo se z mislimi vrnili v težka, a junaška leta naše zgodovine, v dni, ko so naši očetje kovali lepši jutri, ki ga živimo danes. Proslava pri Miklavžu je bila osrednja proslava 22. julija na Dolenjskem.

Srečanja se je udeležilo preko 5000 naših delavcev in gostov. Mnogi so jo „mahnil“ peš po prijaznih gorjanskih hostah, nekateri tudi s traktorji, naši avtobusi pa so pripeljali iz vseh strani. Tudi vreme, ki je bilo

dan prej tako muhasto, nam je bilo naklonjeno.

Proslava se je pričela ob pol enajstih. Najprej je vse zbrane pozdravil predsednik konference OOS Jože Turk. Pripravljen je bil tudi krajši kulturni program, ki ga je povezovala Andreja Pavlič. Nastopili so: naš mešani pevski zbor pod vodstvom Slavka Raucha, pihalni orkester Iskra Šentjernej in recitatorja Irena Dravinec in Janez Bratkovič.

Kot slavnostni govornik je zbranim spregovoril Boris Gabrič, predsednik medobčinskega sveta ZKS Dolenjske.

Vendar, ko je bila proslava končana, s tem ni bilo zaključeno tudi srečanje. Nasprotno. Na

stojnicah „Dolenjke“ so delili hrano in pijačo, naše kuharice so poskrbele, da smo se okrepčali s kavo, ansambel Franca Potočarja pa je tja do večera igral za zabavo in ples. Plesišče je bilo ves čas nabito polno, podij, ki je bil pripravljen za ples, je bil absolutno premajhen in plesa željni so se zavrteli po pesku pred njim in dvigovali oblačke prahu.

Neutrudni Đoko Petakovič je tudi letos skrbel, da je srečolov uspešno potekal. Nad zasilno stojnico je viselo kolo, najbolj pa je vabil kupce srečk črno-beli televizor. Stojnico so ves čas oblegali ljudje, ki so preizkušali srečo.

Vseposod, po travnikih in v hladu gozdov, so si ljudje pois-

kali prostor, kjer so preživeli preostali del dneva. Pekli so meso na žaru, igrali nogomet, badminton, se pogovarjali s prijatelji in uživali v lepem dnevu.

Vsi smo se vrnili domov zadovoljni. Za nami je bil lep dan, ki smo ga preživeli skupaj s svojimi prijatelji v objemu gorjanskih gozdov.

Za nami pa je ostala žalostna slika. Zeleni travniki so bili prekrti s papirjem, odpadki so ležali vseposod. Pustili smo svojo sled. Žal je bilo košev za odpadke res premalo.

Vseeno pa lahko rečemo, da je na Gorjancih lepo. Še bomo šli. Saj je naš dom pri Miklavžu ves čas, razen v začetku tedna, odprt.

Odnos do materiala – odnos do nas samih

V tem sestavku bi radi name-nili nekaj pozornosti mate-rialnemu oddelku oziroma nalo-gam, ki jih opravljajo delavci tega oddelka.

In zakaj ravno materialni?

Morda zato, ker je prav ta oddelek, kot že ime jasno pove, v najtesnejši zvezi z materialom. In sedaj smo tam – material. Z njim je povezana vrsta težav: kje in kako ga nabaviti, kje skladiščiti, kako ga čim bolj koristno ekonomično porabiti in še in še bi lahko naštevali. Vsekakor pa ne smemo pustiti ob strani naš odnos do mate-riala, saj s tem odnosom jasno kažemo svojo odgovornost in svojo zavest.

Ko smo se namenili pisati na to temo, smo se odločili, da bo primeren sogovornik človek, ki dodobra pozna vse težave in naloge, ki so zvezane z mate-rialnim oddelkom. To je diplomira-ni inženir Anton Kordiš.

Tovariš Kordiš, bi nam hoteli v osnovnih potezah predstaviti vaš oddelek?

„Naš materialni oddelek ima več funkcij. To je prevzem mate-riala in skladiščenje. Trenutno imamo v tovarni devet skla-dišč, kjer skladiščimo surovine, repromaterial, polizdelke in končne izdelke. V okvir oddelka sodi prav tako notranji tran-sport in dostava materiala na delovna mesta. V oddelek so vključeni obratni tehnologi in ekipa, ki skrbi za popravilo palet. Naloga slednje je v današnjem trenutku silno pomem-bna, saj so palete izredno drage in bi delali veliko škodo, če bi jih ne obnavljali. V materialno poslovanje je vključen vsak de-lavec, saj ima vsakdo opravka z materialom, če pa že ne nepo-sredno z materialom pa vsaj z dokumenti, ki spremljajo vsak material. In točno ter dosledno vodenje teh dokumentov je do-kaj pomembno. Tako vidimo, da je od slehernega posamezni-ka odvisno kaj se z materialom dogaja.

**Organizacija
organizacijsko
kadrovskega sektorja**

DSSS, Novo mesto, 30. 6. 1981 – Na 5. redni seji DS DSSS je bil podan in sprejet predlog za dopolnitev organiza-cije Organizacijsko kadrovskega sektorja. Prav tako je bila spre-jeta obrazložitev organiziranja oddelka za avtomatsko obdela-vo podatkov v finančnem sek-torju.

Materialno poslovanje delimo na tri skupine: planiranje in nabava, skrb, da se ohrani vre-dnost in kvaliteta materialov kamor sodi skladiščenje in ne nazadnje, samo rokovanje v procesu proizvodnje.

V Tovarni avtomobilov ima-mo točen in dobro organiziran sprejem in odhod materiala. Kako naj bi tekel znotraj to-varne pa urejajo predpisi vendar malomarnost posameznikov povzroča napake.“

Pomembna naloga material-nega oddelka je tudi skladiščen-je materiala. Kako je s tem?

Včasih je moč opaziti kar pre-cejšnje zaloge materiala, ki leži-jo „pod milim nebom“, kar gotovo povzroči določeno ško-do?

„S skladiščenjem imamo res težave. Vedno menimo, da po-meni vlaganje materiala v skla-dišče denar, ki ni dobro na-ložen. V zadnjih dveh letih naša skladišča nismo opremljali na novo. Sprožili pa smo akcijo – nabavili večje število palet za shranjevanje materiala, a jih žal še nimamo dovolj. Vsekakor pa se bo moral spremeniti naš odnos, saj palete niso poceni, stanejo od 8.000 din navzgor. Z njimi bo potrebno, kot sem že dejal, skrbneje delati.

V okviru težav pri skladiščen-ju je vsekakor pereč problem skladiščenja pločevine, ki stoji slabo zaščitena na neprimernih prostorih dlje časa. Lahko re-

čem, da je za to kriva nabava. Material nabavi, ko je poceni in seveda, ko ga je moč dobiti. Ta material pa potem ostaja in ker ga je veliko, imamo do njega mačehovski odnos. Šele sedanje pomanjkanje pločevine je ta od-nos spremenil. Sedaj smo lahko začeli z racionalnejšim korišče-njem. Skladišni prostor za plo-čevino bomo vsekakor morali zagotoviti in dragoceno pločevi-no spraviti pod streho.“

Vsekakor bi morala v tem trenutku spregovoriti nekoliko tudi o odnosu do materiala. Kako ravnamo z njim? Obču-tek imam, da ne najboljše. Kaj vi mislite o tem?

„Mislim, da nimamo do ma-teriala nikakršnega odnosa. Vse-kakor igra tu pomembno vlogo osebni faktor. Predvsem nepri-zadetost, kot da to ne bi bilo naše. Ljudje se še vse premalo zavedajo, da s tem, ko uničuje-jo ali so nepazljivi z dragimi ali cenejšimi materiali, delajo ško-do tudi sebi. V naši proizvodnji je veliko dragih materialov. Vsi vemo, da cene repromateriala iz dneva v dan rastejo. To se danes jasno odraža v zvišanju vredno-sti materiala v strukturi cene avtomobila in predstavlja okrog 80 %. Naš odnos do dragih de-lov pa ni najboljši, z njim ne delamo dovolj pazljivo. Mi sa-mo ugotavljamo, da je toliko in toliko delov uničenih, zakaj in kdo je za to kriv – na to pa ne iščemo odgovora dovolj vztraj-no. Težko nam je s prstom

pokazati na krivca, ga opozori-ti. V takšnih primerih bi morali ukrepati takoj – na licu mesta.

Vsekakor je normalen pojav delovnega izmeta, in v procesu proizvodnje zasledujemo ga in ocenjujemo to vrednost, vendar se bomo morali potruditi, da ga bo čim manj. Ne sme nam biti vseeno, kako poteka transport materiala in kako z njim ravna-mo pri vgrajevanju.“

Mi lahko poveste kaj je z zalogami repromaterialov in de-lov, ki so nastali z izvajanjem različnih konstrukcijsko tehno-loških sprememb na naših kon-čnih izdelkih?

„Pločevino, kot sem že ome-nil, katere shranjevanje je bilo kritično, smo že porabili. Zalo-ga materialov, ki se več ne uporabljajo zaradi raznih spre-memb bo potrebno, kot smo si načrtali z ukrepi, ki bi znižali stroške v našem oddelku, odprodati. Vendar bi želel opo-zoriti na to, da je potrebno, ko se pripravljajo tehnološke spre-membe, vse ustrezno načrtova-ti. Temu se mora prilagoditi tudi nabava, ki mora ves čas čutiti utrip proizvodnje. Morda bi bila potrebna tesnejša in pri-stnejša povezava nabave s teko-čo proizvodnjo.“

Morda še to vprašanje: kakor zagotoviti racionalnejšo porabo materialov?

(Nadaljevanje na 3. strani)

Požarna pot na južnem delu Tovarne avtomobilov – ob lakirnici karoserij. Ali tako shranjujemo material? (Foto L. Marolt).

„Z načrtovanjem oziroma s pravočasnim in kolikor mogoče točnim planiranjem in seveda, da se vse to pravočasno in v primerni kvaliteti nabavi. Paziti je potrebno, da se material ne poškoduje pri manipulaciji in vgrajevanju. Izmet bo potrebno še dosledneje evidentirati z dokumenti, ki bodo jasna slika načina in količine porabljenega materiala. Potrebno je ljudi opozoriti na nepravilnosti in jih dvigniti na višji tehnični nivo.

Vsekakor pa bi morala biti močna zavest, da je to naše in da če je naše pomeni, da je tudi moje.“

V materialnem oddelku so, tako kot povsod, drugje, pripravili ukrepe v okviru sanacijskega programa, ki bodo pomagali k znižanju stroškov v materialnem oddelku. Naloge, oziroma ukrepi so precizirani, datumi in odgovorni za izvajanje točno določeni. Akcija je v teku, rezultati so in bodo. Morajo biti, saj le tako lahko zagotovimo uspešnejši jutri.

Brez strahu! Ni kača. „Le“ gumijasta cev – brez lastnika. Tako poležava na gradbišču pri energetiki. (Foto L. Marolt).

Delovni invalidi II. in III. kategorije

Invalide, za katere invalidska komisija na podlagi medicinske dokumentacije in opisa delovnih nalog ter osebnega pregleda poda izvedeniško mnenje, da so sposobni za delo, razvrsti v II. in III. kategorijo invalidnosti.

II. kategorija invalidnosti

V to kategorijo so razvrščeni tisti invalidi, ki so z ozirom na njihovo zdravstveno stanje sposobni opravljati svoje ali drugo ustrezno delo s skrajšanim delovnim časom, t. j. 4 ure na dan, 4 ure, prebite na delu, plača delovna organizacija, razliko do polnega delovnega časa pa delavcu plača skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja. V pokojninsko dobo pa se šteje delavcu kot da bi delal poln delovni čas.

III. kategorija invalidnosti

V to kategorijo so razvrščeni invalidi, ki so zmožni dela in naloge opravljati poln delovni čas. Delavec opravlja lahko še svoje delo, to je tisto delo, ki ga je opravljal pred ocenitvijo na invalidski komisiji, vendar ga sedaj opravlja z omejitvijo na primer: brez dvigovanja težjih bremen nad 10 kg. Taki delavci običajno tudi niso prikrajšani pri osebnem dohodku.

Če pa je njegovo delo zaradi fizičnih obremenitev prezahtevno, je delovna organizacija po obstoječi zakonodaji dolžna preskrbeti delavcu drugo ustrezno delo, katerega obremenitve morajo biti usklajene z izvedeniškim mnenjem invalidske komisije. Tako delo opravlja delavec z normalnim delovnim učinkom in ni nevarnosti, da bi se zdravstveno stanje poslabšalo. Pri iskanju ustreznega dela sodeluje tudi delavec sam s svojimi predlogi. Delovna orga-

nizacija je dolžna v osmih dneh po premestitvi delavca na ustrezno delo obvestiti SPIZ in mu dostaviti opis novih delovnih nalog.

Če pa se z odločitvijo izvedeniškega mnenja invalidske komisije delavec ne strinja, se ima možnost pritožiti oziroma vložiti zahtevo za varstvo pravic pri SPIZ v Ljubljani in za tem še zahtevo za sodno varstvo na sodišče združenega dela pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter starostnega zavarovanja kmetov v Ljubljani.

Delavec je dolžen nastopiti drugo ustrezno delo takoj po ocenitvi na invalidski komisiji, najkasneje pa po vročitvi sklepa. SPIZ tudi ugotavlja, če je delavec prikrajšan pri osebnem dohodku. To preračunava na podlagi povprečnega mesečnega osebnega dohodka skupine delavcev, v kateri je delal delavec pred nastankom invalidnosti in skupine, v katero je premeščen po ocenitvi na invalidski komisiji. Primer: če je na prejšnjem delovnem mestu prejemal 6000 din osebnega dohodka, na drugem delu ga prejema 5000 din, znaša razlika 1000 din. Od teh 1000 din izplačuje delavcu 90 % razlike skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Če gre pa za nesrečo pri delu, prejema delavec 100 % razliko. Razliko imenujemo nadomestilo zaradi manjšega osebnega dohodka na drugem delu. Tudi za uveljavljanje nadomestila mora delavec izpolnjevati tako pogoj invalidnosti kot tudi pogoj pokojninske dobe.

Z novim letom pričakujemo spremembe predpisa glede odmere tega nadomestila. Verjetno ga bomo izračunavali na drugačen način. Skupščina SPIZ je 10. 6. 1981 že dala osnutek sprememb statuta v javno razpravo, ki bo trajala do

30. 9. 1981. V to razpravo se bomo morali vključiti tudi mi.

Pri premeščanju delavcev II. in III. kategorije na drugo ustrezno delo bi morali imeti posluš vsi tisti v delovni organizaciji, ki so pristojni za take rešitve oziroma odločitve. Nikoli ne vemo, kdaj se bomo sami znašli v podobni stiski. Če v takem primeru ni razumevanja s strani delovnega okolja, se problem obojestransko še potencira, invalid se v taki situaciji počuti odrinjenega, namesto da bi mu izkazali pozornost in nudili pomoč, posledica tega pa je njegova manjša delovna storilnost.

Generalna skupščina pri OZN je letošnje leto razglasila za mednarodno leto invalidov. To zavezuje tudi našo delovno organizacijo, da bomo invalidom zagotovili čimboljše vključitev v socialno in delovno rehabilitacijo.

In na koncu bi pojasnila še nekaj v zvezi z zdravniško komisijo. Ta je formirana pri občinski zdravstveni skupnosti. Je I. in II. stopnje. Na zdravniško komisijo I. stopnje pošiljajo delavce zdravniki splošne prakse za podaljšanje bolniškega staleža in vse sporne primere v zvezi s staležem.

Če je zdravljenje končano, komisija napoti delavca na delo, v nasprotnem primeru pa mu podaljša bolniški stalež.

Če se delavec z odločitvijo ne strinja, ima možnost vložiti pritožbo na zdravniško komisijo II. stopnje. Ta lahko v celoti osvoji mnenje I. stopnje, ali odloči drugače. Če komisija II. stopnje smatra, da je zdravljenje končano in je delavec sposoben za delo, s svojo odločitvijo seznani delavca in ga napoti na delo. Delavec je dolžan nastopiti delo.

V praksi smo imeli primere, ko so si delavci po svoje

razlagali odločitev komisije. Na delo niso prišli, vrstili so se neopravičeni izostanki z dela, ti pa so bili razlog za prenehanje delovnega razmerja. V zadnjih letih smo imeli kar štiri take primere.

Nekateri delavci, ki so v postopku za ocenitev na invalidski komisiji, si napačno razlagajo, da so avtomatično v bolniškem staležu. Od vložitve zahtevka pa do ocenitve na invalidski komisiji sta le dve možnosti: da delavec dela, ali pa je v bolniškem staležu, če tako odredi zdravnik. Tretje možnosti ni.

Zdravniško in invalidsko komisijo ni mogoče istovetiti. Njuna vsebina dela je povsem različna. Zdravniška komisija je pristojna oz. odloča o podaljšanju bolniškega staleža, invalidska komisija pa ocenjuje, ali pri delavcu obstoja invalidnost ali ne. Zdravniška komisija odloča o kratkoročnih odločitvah, invalidska komisija pa odloča o dolgoročnih odločitvah.

MARIJA BOŽIČ

V TOZD TA imenovani dve komisiji

TOZD TA, Novo mesto, 1. 7. 81 – Skupni sestanek komisije za samoupravno splošne akte in samoupravne sporazume ter komisije za reševanje stanovanjskih vprašanj. Na skupnem sestanku so izvolili člane za komisijo za samoupravne splošne akte in samoupravne sporazume: Franc Nemanjč – predsednik, člani: Artur Galič, Jože Pletič, Marija Dravinec, Drago Plankar, Jože Poldan in Stane Jaklič.

V komisijo za reševanje stanovanjskih vprašanj pa so bili izvoljeni: Stane Jaklič – predsednik, člani: Anton Fabjan, Anton Franko, Artur Galič in Boris Krhin.

Slavnostni govornik na letošnjem 6. srečanju delavcev Industrije motornih vozil je bil tov. Boris GABRIČ, sekretar medobčinskega sveta ZK.

S kamero na tovariškem srečanju pri Miklavžu

Naši pevci so se nam predstavili z novimi pesmimi. Vsako leto jih poslušamo na srečanju na Gorjancih, želeli pa bi jih slišati še večkrat.

Zbralo se nas je zares veliko, kar preko pettisoč nas je bilo.

Ko je ansambel „FRANCA POTOČARJA“ začel igrati, je bilo v začetku plesišče dovolj veliko, kmalu pa je postalo pretesno in plesa željni so se zavrteli kar po pesku.

Hrane in pijače je bilo dovolj, tudi stojnic, kjer so delili hrano, je bilo precej, a kljub temu je bila gneča ob njih kar precej velika.

Zaživi naj v nas vseh

SEJA UREDNIŠKEGA ODBORA „KURIRJA“ DELOVNO IN OPTIMISTIČNO

Člani uredniškega odbora časopisa „Kurir“ so se dne 10. 7. 1981 sestali, da bi oblikovali novo številko „Kurirja“ in preiskali nove možnosti za boljše in raznovrstnejše vsebinsko zasnovano, ki bi pogojevala večji in aktivnejši odziv delavcev IMV.

Že v uvodnem razgovoru smo ugotovili, da „Kurir“ ni še zaživel v vseh nas, kar nam zgovorno dokazuje tudi „ogledalo“. Tozdi vse premalo sodelujejo s prispevki, pa naj si bo to z gospodarskega področja, družbenopolitičnega življenja, uveljavljanja delegatskega sistema, področja športa, rekreativnih dejavnosti, oddiha itd. Tematike je torej več kot dovolj. Dnevno se srečujemo s kritikami na račun vsebine Kurirja, vendar se hkrati ne zavedamo, da kritiziramo sebe in nikogar drugega. Vsebina Kurirja je odvisna le od našega skupnega prispevka – od vseh zaposlenih v IMV.

V nadaljnji razpravi smo člani uredniškega odbora ugotovili, da tudi DPO v posameznih tozdihi niso storile dovolj, da bi lahko na današnji seji „želi sadove njihovih dela“. Odgovorni v posameznih tozdihi

še vedno niso poslali imen svojih delegatov za uredniški odbor, prav tako pa tudi dopisniki še niso začeli z delom.

Z ozirom na ugotovljeno stanje je uredniški odbor sprejel nekaj delovnih usmeritev:

Stanislav Blatnik – delegat v skupščini YU banke za mednarodno ekonomsko sodelovanje

8. seja DS DO IMV, Novo mesto, 1. julij 1981 – Na predlog organov družbenopolitičnih organizacij DO IMV je centralni delavski svet imenoval Stanislava Blatnika, direktorja zunanjetrgovinskega sektorja v DSSS DO IMV, za stalnega delegata DO IMV v skupščini Jugoslovanske banke za mednarodno ekonomsko sodelovanje. Za njegovega namestnika je DS imenoval Jovana Živanovića, direktorja Predstavništva IMV Beograd.

v vsaki številki Kurirja naj bi bil prispevek z gospodarskega področja, kar je v sedanjem gospodarskem trenutku – sanacijskem odboru IMV, še posebej aktualno. V Centru za informiranje moramo nujno zbirati vse zapisnike sej DPO in samoupravnih organov. Tozdi so dolžni omenjene zapisnike pošiljati redno.

Člani uredniškega odbora so zadolženi za spodbujanje pisanja prispevkov in s tem zagotoviti raznovrstnost časopisa. Posebno je treba spodbuditi aktivno sodelovanje v „natečaju delavske fotografije“, kot ene izmed oblik sodelovanja, ki bi popestrila vsebino Kurirja. Pri pisanju je treba uporabljati obliko intervjujev in na ta način zbirati informacije, ki so skupnega pomena za ves kolektiv (delo s praktikanti, mnenja o letovanju v Pakoštanah, o kulturnem življenju v kolektivu, itd.).

Izoblikovali smo predlog o uvedbi stalne rubrike na temo

pravne pomoči oz. pravnih nasvetov. Iz dneva v dan je vse več „žolčnih“ razprav na disciplinskih komisijah, kar izvirja iz nepravilnega tolmačenja pravilnikov, nepoznavanja zadev iz delovnih razmerij in podobno. Rubrika naj bi torej imela namen informiranja v obliki „pravnik svetuje“ ali „vi sprašujete – mi odgovorjamo“.

Vsi dopisniki so sprejeli letošnji terminski plan izhajanja glasila Kurir, pri čemer so dolžni dostavljati rokopise CI najmanj dva dni pred rokom oddaje rokopisov navedenim v terminskem planu.

Vodstva TOZD naj od časa do časa omogočijo dopisnikom prisostvovanje na sejah DPO in samoupravnih organov, s čimer bi jim bistveno olajšali delo.

Člani uredniškega odbora „Kurirja“ se zavedamo, da ne bo lahko prodreti in uveljaviti vse zgoraj naštetu, vendar se nam ob misli na dejstvo, da je bilo do sedaj storjenega bore malo in da je za to potrebno le malo dobre volje, vrača zavest in upanje na boljše dni. Torej še enkrat poziv vsem delavcem IMV: sodelujmo vsi skupaj, kar je bil tudi delovni moto seje uredniškega odbora.

TOMAŽ VOVK
TOZD TO Črnomelj

Na Mirni dodeljena stanovanja

V IMV, TOZD Tovarna opreme Mirna, smo kupili šest stanovanj v novem bloku na Mirni – Roje III, katerih končna prodajna cena je bila 5.802.010,00 din. Sredstva za nakup stanovanj smo pridobili iz:

- lastna sredstva, vezana v banki – 3.600.000,00 din,
- sredstva pri Samoupravni stanovanjski skupnosti Trebnje (posojilo preko LB–TDB–PE Trebnje) – 1.500.000,00 din,
- posojilo pri LB – Stanovanjsko komunalni banki Ljubljana – 201.882,00 din,
- nepovratna sredstva – 201.882,00 din,
- posojilo pri LB–TDB Novo mesto – 350.000,00 din.

Z danimi sredstvi smo pridobili eno trosobno, tri dvosobna in dve enosobni stanovanji. Stanovanjska komisija TOZD je objavila natečaj v okviru TOZD Tovarna opreme Mirna za zbira-

nje prijav za dodelitev stanovanj v novem stanovanjskem bloku na Mirni – Roje III. Na podlagi internega natečaja se je za dodelitev stanovanj prijavilo več prosilcev. Stanovanjska komisija je sestavila prednostno listo, po kateri je dodelila stanovanja naslednjim prosilcem: Miranu Bizjanu, Antonu Krncu, Rozi Jerič, Emilu Tomanu, Silvu Hrenu, Jožetu Zoretu ml., Albinu Meserko, Clavdiji Prosen. Eno enosobno stanovanje pa je bilo dodeljeno Milki Bevc kot kadrovske stanovanje.

Tako imajo sedaj v IMV TOZD Mirna skoraj vsi delavci rešeno stanovanjsko vprašanje. Le še vlogi dveh naših delavcev sta ostali nerešeni. Dve naši delavki sta sicer imeli vlogo za dodelitev stanovanja v TOZD, vendar sta že dobili solidarno stanovanje.

MAJDA MEDVED
TOZD TO Mirna

Prireditve na Gorjancih je bila letos popestrjena z recitacijama, ki sta jih povedala Irena Dravinc in Janez Bratkovič.

Zakaj tako?

Pred nedavnim so na prostoru, ki je bil urejen in asfaltiran za odlaganje opreme za montažo nove lakirnice, postavili (po sliki sodeč) **privatne pokrite parkirne prostore**. Kot je znano, so omenjeni prostor oz. garaže gradili v soboto in nedeljo, se pravi v nadurah. Delali so delavci, ki sicer delajo na montaži nove lakirnice in so imeli poprečno mesečno od 100 do 200 nadur. Jeklene cevi – konstrukcija, so bile nabavljene za potrebe montaže lakirnice. Cerade, s katerimi so pokriti parkirni prostori, so bile nabavljene za pokrivanje drage opreme iz tujine. V času gradnje parkirnega prostora je bila zaposlena tudi kompletna gasilska skupina, ki v ostalih dneh dežura na gradbišču lakirnice. Mimoidoči se sprašujejo, kdo dovoli to v času, ko vsi govorimo, da se moramo obnašati gospodarno, varčno, stabilizacijsko itd.

Vsak od nas bi si želel svoj avto parkirati v tak prostor, kjer bi bil varen pred točo, soncem, pa tudi naši nekompletni in neprodani proizvodi bi bili bolj opravičeni za podobne prostore, nenazadnje pa tudi naš repromaterial, pločevina, dragi stroji in oprema.

Za omenjeni primer negospodarnega obnašanja se ve tudi za odgovorne!

ANTON LONGAR
TOZD Tehnoservis

Udobne garaže za vozila monterjev lakirnice Tovarne avtomobilov, delane v dobro plačanih „nadurah“.

Prvi naš pohod v letošnjem letu nam je preprečilo hladno deževno vreme. Zato pa je bil dan toliko lepši tisto soboto, ko smo se namenili iti na Stol – 2236 m visok in tako najvišji vrh v Karavankah.

Zjutraj se nas je zbralo kar precej in bili smo nestrpni, da se čimprej odpeljemo lepi, hriboviti Gorenjski naproti.

Na cesti od Kranja proti Žirovnici smo vsi omamljeni občudovali čudovit jutranji prizor. Kamniške in Julijske Alpe so se bohotile sijoče v soncu. Bile so tik pred nami in jasno vreme je dajalo varljiv občutek, da so Storžič, Grintavec, Stol in vsi ti lepi vrhovi na doseg roke.

V bližini Žirovnice je bilo naše vožnje z avtobusom konec. Na hitro smo nekaj pojedli in se zagnali po poti proti Valvarjevemu domu. Tu smo se malo počili in krenili naprej proti vrhu. Ko smo zvedavo gledali proti vrhu, se nam je zdel čisto blizu, toda hoje je bilo še za dobre 3 ure. Sonce je že dobro pripekalo in bilo nam je vroče. Znojne kaplje so nam polzele po vročih licih. Vedno bolj je postajalo hladno, čim bolj smo se bližali vrhu. Pihal je hladen veter in iz nahrbtnikov smo morali izvelči anorake.

Bili smo kar malo utrujeni in težko smo čakali, kdaj bomo dosegli vrh. Naš vodič Frenk nas je ves čas bodril in na naša vedno pogostejša vprašanja „Koliko še?“ je odgovarjal: „Še pol ure pa smo gor!“. A tiste pol ure se je ponavljalo kar nekajkrat.

Vseeno se nismo dali. Vso pot smo si pripovedovali vice in kakšno zapeli. In kar naenkrat Mitja zavpije: „Glej, glej! Gams!“ Vsi smo obstali in s široko odprtimi očmi gledali v smeri njegove iztegnjene roke, a gamsa ni bilo nikjer. Samo smeh – „štos“ je uspel.

In končno smo prišli na vrh. Trud smo imeli poplačan s čudovitim razgledom, svet pod

nami je bil miniaturnen a krasen. Težko je z besedami opisovati čustva, ki navrejo na dan ob tem trenutku. Za kratek čas smo onemeli in občudovali pokrajino pod seboj.

In sedaj nazaj! Malo niže pod vrhom je Prešernov dom, kjer smo se odpočili in okrepčali.

Vedeli smo, da bo šlo navzdol hitreje in laže. Tako je tudi bilo. Hitro smo prišli do

avtobusa. Bili smo utrujeni, noge so nas bolele, a nihče se ni pritoževal.

Vse težave so bile pozabljene, ostal je samo nepozaben doživljaj in občutek, da smo uspeli.

SPASENKA LAZAROV
TOZD TA

V Šentvidu se je spet razlegala naša pesem

V Šentvidu pri Stični je bil letos 12. tabor slovenskih pevskih zborov. Letos je bil posvečen 40-letnici OF. To je prireditev, kakršnih si vsi ljubitelji lepe zborovske pesmi še želimo. Samo tisti, ki je že kdaj bil na tem taboru ve, kako mogočno zazveni slovenska pesem, zapeta iz 7000 grl.

Letošnjega tabora so se udeležili mladane vsi družbenopolitični delavci SRS in predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher.

Prav tako kot je tradicionalen tabor, so postali tradicionalni tudi predvečeri tabora, ko se pevski zbori predstavljajo po mestih, vaseh in krajevnih skupnostih širom po Sloveniji. Naš mešani pevski zbor se je tudi letos udeležil tega srečanja. Na predvečer se je naš zbor skupaj z Akademskim pevskim zborom „Tone Tomšič“ iz Ljubljane in mešanim pevskim zborom iz Slovenj Gradca, pod vodstvom Slavka Rauha predstavil občinstvu v Trebnjem.

V nedeljo se je 269 pevskih zborov v slavnostni povorki napotilo na prizorišče. Slavnostni govornik na letošnjem srečanju je bil znani pesnik Matej Bor. Ob koncu govora je 7000 pevcev zapelo njegovo „Hej brigade“. Na tej osrednji prireditvi so zbori zapeli 11 slovenskih pesmi; dve od teh so zapeli vsi skupaj.

Vendar, ko se je prireditev uradno končala, še ni bilo konec prepevanju in veselju. Pevci so ostali skupaj vse do večera in v prijateljskem klepetu in prepevanju jim je dan hitro minil.

Naši pevci so se vrnili navdušeni. Vsako leto se s tabora vrnejo z novo mero optimizma in zagnanosti. Ni jim žal časa, ki ga prebijejo na vajah, saj počno to le iz svoje velike ljubezni do naše lepe pesmi.

Kdaj do bolj urejenih prevozov?

Glede na to, da je naš obrat lociran „zunaj“ matične tovarne, imamo kar precej težav s prevozom. Veliko materiala vozimo v Novo mesto in nazaj. In ne malokdaj so povzročitelji zastoja v proizvodnji prav prevozi: material ni dostavljen pravočasno. Potem pa je tu še problem kamionov, ki vozijo material za prikolice – ti ne prihajajo na Suhor prazni. Zakaj? Je tako težko prepeljati še kaj drugega?

NIKOLA OVNIČEK
Obrat Suhor

Socialno delo: sociologija: pomeni celoto delovanja, ki je usmerjeno k posameznikom pod posebnim družbenim varstvom.

Socialna varnost: sociologija: celota družbenih ukrepov ter institucij, ki služijo materialni eksistenčni varnosti človeka in njegovemu občutku zavarovanosti v dani družbi. Sem sodijo med drugim odločbe o minimalnem dohodku zaposlenih, o plačnem rednem dopustu, podpori v primeru brezposelnosti, varstvo pri delu, varstvu žena v delovnem razmerju, določbe o zdravstvenem varstvu, pokojninskem zavarovanju, pa domovi oddiha in počitka itd.

V mednarodnem prostoru je pomembna sestavina v socialni varnosti med drugim tudi splošna deklaracija Združenih narodov o človekovih pravicah (1948).

Socialno zavarovanje: samoupravljanje: je družbena dejavnost, organizirana pri nas v samoupravnih interesnih skupnostih za varstvo občanov v tako imenovanih socialnih primerih, kot so bolezen, invalidnost, starost itd. V socialno zavarovanje sodi zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zavarovanje v primeru brezposelnosti in dajatve otroškega varstva. Dejavnost socialnega zavarovanja se financira iz prispevkov iz osebnih dohodkov zavarovancev, dohodka organizacij združenega dela ter za posebne primere zavarovanja tudi iz dohodkov družbenopolitičnih skupnosti. Pri koriščenju dajatev socialnega zavarovanja se uveljavlja princip delitve po potrebah.

Socialna enakost: sociologija: enakopravnost pripadnikov kake globalne družbe ne glede na spol, narodnost, etnično in raso, pripadnost, premoženje, politično in versko prepričanje.

Ideja o enakopravnosti je zelo stara in sega tja do starogrškega stoicizma. Močno se je uveljavil v buržoazno demokratskih revolucijah pod vplivom nauka o tako imenovanem naravnem pravu in angleškega in francoskega razsvetljenstva.

V buržoaznih demokracijah je socialna enakost omejena v glavnem na področje pravne in politične enakopravnosti, pa še ta, zlasti politična, je v bistvu formalne narave. Ne glede na to je odigrala v boju zoper fevdalizem pomembno vlogo. Popolna socialna enakost bo možna šele v razvitem socializmu, ko bodo odpravljeni razredi in razredne razlike, ko bodo države kot „sile nad družbo“ zamenjale svobodne asociacije neposrednih proizvajalcev, ki bodo urejale skupne družbene zadeve z dogovarjanjem in sporazumevanjem, ko bo odpravljena delitev dela, zlasti delitev na umsko in fizično delo in bo moč deliti dohodek po potrebah in ne več po delu.

ogledalo

TOZD	št. prisp.
TOZD TOVARNA AVTOMOBILOV	3
Proizvodnja I	8
Proizvodnja II	1
Proizvodnja III	3
Proizvodnja IV	—
Proizvodnja V	2
Obrat Suhor	3
Kov. obrat Brežice	—
TOZD TOVARNA PRIKOLIC	5
TOZD TEHNOSERVIS	4
TOZD COMMERCE	14
DSSS	26
TOZD TAP Brežice	7
TOZD TO. OKEN IN KOV.G. Šmarjeta	1
TOZD TOVARNA »PODGORJE« Šentjernej	1
TOZD TOVARNA OPREME Črnomelj	—
TOZD TOVARNA OPREME Mirna	3
TOZD ZIF Ljubljana	3
TOZD TOVARNA S. OPR. Beli Manastir	—

MODRI TELEPRINTER – MODRI TELEPRINTER –

Seja IO OOS v Črnomlju

Črnomelj, TOZD Tovarna opreme, 15. 7. 1981. — 13. redna seja IO OOS — V zadnjih dneh smo pričali številnim „nejasnostim“ na obravnavah disciplinske komisije, ki veljajo predvsem za oddelek žage in so posledica neurejene delovne oz. tehnične in ostale dokumentacije (prijava nastopa dopusta, izhodnica, delovni nalogi in ostalo). Vsled tega je OOS dolžna negativno oceniti takšne pojave, ki ne govorijo v prid dobri organiziranosti in doslednemu izvajanju sklepov DS TOZD. Nemogoče je sprejeti dejstvo, da se te stvari dogajajo v že tako zaostreni gospodarski situaciji TOZD, kakor tudi DO. To nam onemogoča pristop k

saniranju trenutne situacije, saj je delovna disciplina (redno opravljanje delovnih dolžnosti, za katere prejemo 100 % OD) predpogoj za odpravo pomanjkljivosti v gospodarstvu!

V nadaljnji obravnavi gospodarskega položaja v TOZD so bili prisotni seznanjeni s sanacijskim programom TOZD ter v razpravi ugotovili, da se realizira le določilo iz sanacijskega programa, ki določa, da se režijskim službam nadure ne izplačujejo pač pa, da se te koristijo kot proste ure. Vvseh ostalih ukrepov še ni prišlo do bistvenih premikov, poseben problem pa predstavlja racionalno izkoriščanje delovnega časa, saj ugotavljamo, da se dnevno izgubi približno ena delovna ura zaradi predčasnega odhajanja z dela,

na malico, zamujanja na delo in zmalice.

Člani IO OOS so izrazili zaskrbljenost, vendar so se hkrati zadolžili, da v svojih sredinah preko razgovorov s sodelavci prikažejo nepravilnosti takih odnosov do dela.

Člani IO OOS so negativno ocenili tudi probleme v zvezi s kadrovsko politiko in trenutno zasedbo delovnih mest.

Alkoholizem na vodstvenih delovnih mestih tudi povzroča dnevne težave v poslovanju TOZD.

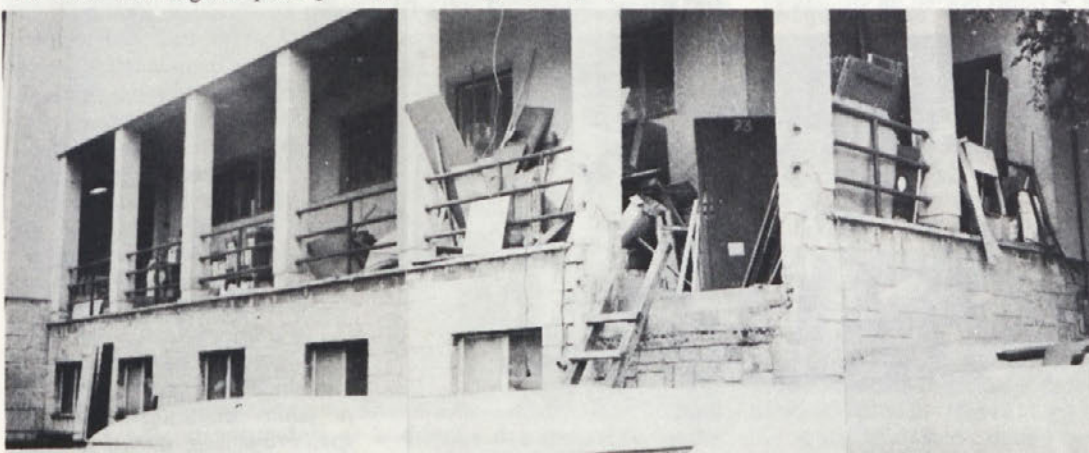
Člani IO OOS se strinjajo s tem, da bodo v bližnji prihodnosti prepotrebne prerazporeditve na druga dela in opravila vseh tistih, ki se ne zavedajo svojih delovnih dolžnosti in jih tudi ne opravljajo.

KURIRJEV OBJEKTIV

Slika je sama po sebi dovolj zgovorna. Le mimoidoči, ki jih na Zagrebški cesti niti ni tako malo, se sprašujejo, kaj je to. Morda skladišče odpisanega materiala, starinarnica? Morda!

Vsekakor pa nič pohvalnega za našo urejenost ali morda redoljubje. Če stavbo še niste spoznali, naj vam šepnemo na uho, da je tu naš kadrovski oddelek in prodajalna rezervnih delov. Nič kaj spodbudnega in lepa slika za obiskovalce, se vam ne zdi?

(FOTO: LADISLAV MAROLT)

Kultura, kakršno imamo in kultura, ki si jo želimo

Že ob sprejemanju delavskega upravljanja leta 1950 je tovariš Tito dejal: „Brez kulturnega napredka delavci ne bodo mogli upravljanja.“

Kulturno življenje delavcev sodi med temeljne smeri dejavnosti sindikatov. Na osnovi desetega kongresa ZKJ in resolucije o kulturnem življenju delavcev, ki je bila sprejeta na sedmem kongresu ZSJ, je zadnji slovenski kongres sprejel in začrtal naloge na tem področju. Ustvarjene so torej vse možnosti, potrebno je samo začeti z organiziranim delovanjem.

Za to se zavzemajo republiški sindikati, ki v okviru dela na tem področju organizirajo republiške seminarje za kulturne animatorje. Tak organiziran seminar je bil tudi letos koncem junija. Udeležila sta se ga dva člana naše delovne organizacije.

Marsikdo si ne zna odgovoriti na vprašanje kaj je kultura. Delimo jo na 257 načinov umetnosti, zato je odgovor toliko težje najti. Morda lahko reče-

mo, da je kultura obnašanje, da je življenje, delo, misel, vse tisto, kar vidiš, čutiš in doživljaš; da je kultura zvrst življenja, v kateri se človek bogati, pridobi določene pravice v življenju in sposobnost podoživljanja človeka vseh navedenih. Vse to je res, našli pa bi lahko še mnogo odgovorov. Zato je toliko bolj pomembno vključevanje delavcev v kulturne dejavnosti, še posebno če se zavedamo, da se kulturne dejavnosti odražajo močno pri sami realizaciji plana. S kulturo se tudi zboljšujejo odnosi med ljudmi in padajo pregrade med neposrednimi proizvajalci in vodilnimi delavci.

Ker poznamo več vrst kulturnih dejavnosti – gledališka, glasbena, literarna, likovna, lutkovna, folklorna, plesna, filmska, knjižna itd., je nujno potrebno sodelovanje čimvečjega števila ljudi. Le na osnovi preverjenih želja in potreb delavcev v delovni organizaciji bo kulturni program sestavljen dobro. Tedaj

Prvič je letos na prireditvi pri Miklavžu sodeloval pihalni orkester Iskre Sentijske. Slavko Rauch, sicer zborovodja našega pevskega zbora, je tokrat dirigiral tudi godbenikom.

bodo tudi predstave dobro obiskane in ne bo sedelo v dvorani le nekaj poslušalcev oziroma gledalcev. Tudi knjižniško dejavnost bomo morali popestriti. Potujoča knjižnica, ki deluje že več let v Novem mestu, bo prihajala tudi v našo delovno organizacijo, tako da bo precej literature tudi nam na voljo.

Med drugim so zelo pomembne oblike in metode za kulturne prireditve (obveščanje). Misel, ki jo je izrekel tovariš iz ZKOS: „V proizvodnji neuspeh vržemo v škart, v kulturi pa škart prodajamo kot suho zlato.“ Ta misel, ki jo je izrekel, nam pove veliko, še posebno pri dejavnostih, ki so težko uresničljive. Politika programiranja pa mora biti lastna, saj bomo le tako delali dobro. Vsekakor pa moramo in smo dolžni upoštevati dejstva in tudi iz njih izhajati. Ločevati moramo pojem interes in potrebo. Interes je zanimanje za neko dejavnost, potreba pa je osebnostna osnova naših interesov. Potrebe se oblikujejo po dejavnostih. Prvi dejavnik je družina, drugi dejavnik pa šola.

Načelo kulturnega spodbujanja v OZD je to, da se organizira tako kot sindikat. Zelo pomembne vloge in tudi naloge vseh kulturnih organizatorjev so te, da skrbijo za pravilno obveščanje, da dajejo predloge, se pogovarjajo z delavci in se povezujejo z mladinsko organizacijo. Sindikat mora ugotavljati potrebe po kulturnih dogajanjih. Le tako bo kultura dobra, saj vemo, da je kultura samo ena in ni delitve na reveže, bogate, itd.

Psihologi dokazujejo, da je želja po ustvarjanju skrita v vsakem izmed nas. Vsak od nas je lahko ustvarjalen. Zato je tov. Franc Šali, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS, zapisal: „Nobenega dvoma ni, da se

danes že čuti v kulturi vpliv samoupravnih organiziranih delovnih ljudi, da se prav zaradi tega kulturi bolje godi, kakor kdaj koli poprej, toda še vedno ne tako dobro, da bi ne bilo dobro reči vsakomur: Tovariš, za kulturo in kulturnost je treba napraviti še več!“

ZVONE PAVLIN
TOZD Tovarna prikolic

ZAHVALA

Osnovni organizaciji sindikata IMV, TOZD TAP Brežice, ter vsem sodelavcem, ki ste mi ob smrti moje plemeničnice matere stali ob strani in delili z mano nepopisno bol ter z venci izkazali poslednjo čast, moja najiskrejša hvala.

MARIJA ŽAKOLJ
(Deržič)
TOZD TAP Brežice

Na Snežniku

Snežnik je 1796 m visoka gora na Notranjskem in z nje je ob lepem vremenu lep razgled na cel sklop Julijskih, Kamniških Alpe, na južni strani pa vse tja do morja.

Na ta pohod smo prvotno nameravali že 20. 6. 1981, vendar je zaradi premajhnega števila udeležencev odpadel. Tokrat pa se nas je zbralo 24 članov pred glavnim vratarjem in odhod je bil 11. 7. 1981 ob 6.00 uri. Pot nas je vodila proti Ljubljani, nato smo skrenili na Notranjsko, vse do Leskove doline (794 m), kjer je bil krajši postanek. Nato pa pot pod noge in navkreber. Zaradi bolj slabe markacije ali pa naše nepazljivosti se je pot malo zavlekla in preznojeni smo po dveh urah prispeli na sedlo, odkoder se je odprl pogled na vrh našega

cilja. Naprej nas je pot vodila med nizkimi borovci po robu hrbta proti vrhu. Tu nas je že začel ob poti spremljati gorski svišč – encian, zlato jabolko, tik pod vrhom pa planika – očnica. Takoj za vrhom nas je veselo presenetila koča, kjer smo se odpočili in dopolnili porabljeno energijo. Pot navzdol nas je peljala po nasprotni strani, proti eno uro oddaljenemu Sviščakovemu domu (1242 m), kjer nas je že čakal avtobus. Po krajšem postanku smo ob 16. uri krenili proti Ilirski Bistrici, Postojni, Ljubljani in ob varni in spretni vožnji našega šoferja srečni, vseli in seveda malo utrujeni, prispeli v Novo mesto.

FraEr
TOZD TA

Predeno smo se pričeli vzpenjati na Snežnik smo se še takole ovekovečili.

IMV KURIR izdaja delovna organizacija Industrija motornih vozil Novo mesto – Izhaja vsakih 14 dni v 6000 izvodih – Ureja uredniški odbor: Artur Galič, Simo Gogič, Majda Medved, Ernest Sečen, Jasna Šinkovec, Tomaž Vovk in Jože Zadel – Glavni in odgovorni urednik Simo Gogič – Uredništvo in uprava: Novo mesto, Zagrebška c. 18/20 – Grafična priprava: DITC Novo mesto, TOZD Dolenjski list, tisk: TOZD Tiskarna Novo mesto.